

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku K.U., A.H.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 października 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie A.H. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. zasądza od A.H. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych I Oddział w P. kwotę 3600 (trzy tysiące) złotych
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Odwołująca się A.H. „S.” wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 maja 2016 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.) w związku z art. 750 k.c., przez przyjęcie, że zatrudnienie ubezpieczonej u płatnika stanowi umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, gdy tymczasem przepisy te nie mogą być stosowane do umowy pomiędzy ubezpieczoną a płatnikiem z uwagi na treść

świadczenia ubezpieczonego wobec płatnika (rezultat niematerialny, utwór sceniczny, inscenizacja jest przedmiotem ochrony przepisów prawa autorskiego); art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1973 ze zm.) w związku z art. 750 k.c., przez dorozumiane przyjęcie (w podstawie prawnej wydanej decyzji wymieniono wyłącznie art. 81 ust. 1 i 6 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), że zatrudnienie ubezpieczonej u płatnika stanowi umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, gdy tymczasem przepisy te nie mogą być stosowane do umowy pomiędzy ubezpieczoną a płatnikiem z uwagi na treść świadczenia ubezpieczonego wobec płatnika (rezultat niematerialny, utwór sceniczny, inscenizacja jest przedmiotem ochrony przepisów prawa autorskiego).

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „z uwagi na poniżej przedstawioną konieczność ochrony praworządności, praw obywatelskich, jak również interesu publicznego sprowadzającą się do rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) w postaci odpowiedzi na pytanie: Czy - przy uwzględnieniu brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 4 s.u.s. w zw. z art. 750 k.c. oraz art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ś.o.z. w zw. z art. 750 k.c. - obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu oraz zdrowotnemu podlega lektor zobowiązany do inscenizacji zaadoptowanej przez płatnika dla potrzeb procesu dydaktycznego (w ramach stosowanej metody dydaktycznej) bajki lub baśni?”.

Z ostrożności procesowej skarżąca wniosła ponadto o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „z uwagi na poniżej przedstawioną konieczność ochrony praworządności, praw obywatelskich, jak również interesu publicznego sprowadzającą się do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 s.u.s. w związku z art. 750 k.c., przy uwzględnieniu art. 627 k.c. oraz art. 1 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ś.o.z. w związku z art. 750 k.c., przy uwzględnieniu art. 627 k.c. oraz art. 1 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1254 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przez istotne zagadnienie prawne, na które powołuje się skarżący, należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu

prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003).

Przedstawiony przez skarżącą problem prawny postawiony został poza ustalonym w sprawie stanem faktycznym. Z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku wynika, że na podstawie umowy nazwanej umową o dzieło, zainteresowana zobowiązała się do nauczania języka angielskiego (co zresztą wprost wynika z § 1 ust. 1 umowy, według którego K.U. zobowiązała się do „wykonania dzieła poprzez przeprowadzenie zajęć lekcji języka angielskiego dla grup przedszkolnych w ramach projektu [...]”). Zatem przedmiotem umowy między stronami (przedmiotem zamówienia) nie była inscenizacja („działania reżyserskie”) zaadaptowanej przez płatnika dla potrzeb procesu dydaktycznego bajki lub baśni, lecz nauka języka angielskiego przez lektora (zainteresowaną), według metody dydaktycznej opracowanej przez odwołującą się, którą zainteresowana była zobowiązana stosować w procesie nauczania. Inscenizacja baśni stanowiła zaś zwieńczenie procesu dydaktycznego, a nie przedmiot umowy.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na mocy art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za

czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2016 r.).

as